

Natura 2000-handleplan 2016–2021

Kås Hoved

Natura 2000-område nr. 31

Habitatområde H31

Kolofon

Natura 2000-handleplan 2016-2021. Kaas Hoved

Natura 2000- områder nr. 31, Habitatområde H31.

Titel: Natura 2000 handleplan 2016-2021

Udgiver: Skive Kommune

År: 2017

Forsidefoto: *Hereford køer i naturpleje Foto Henriette Bjerregård*

Kort: © *Skive Kommune*

Må citeres med kildeangivelse.

SKIVEKOMMUNE

Indholdsfortegnelse

Resumé.....	4
Baggrund	5
Redegørelse for gennemførelse af seneste handleplan	7
Behov for indsatser	9
Indsatser fordelt på aktør	10
Prioritering af den forventede indsats.....	11
Forventede initiativer og plan for interessentinddragelse.....	12
Bilag 1	13
Bilag 2.....	14

Resumé

Natura 2000-området består af ét habitatområde (H31). Mål og indsats for udpegningsgrundlaget for habitatområdet gælder kun for arealer inden for den pågældende udpegningsgrundlag. Dette Natura 2000-område er specielt udpeget på grundlag af en væsentlig tilstedeværelse af følgende naturtyper og arters levesteder: *strandvold med flerårige planter, strandeng, tør hede, surt overdrev, stilkege-krat samt levesteder for stor vandsalamander og odder.*

Området er et sammenhængende naturområde med en mosaik af skov, sø, hede og græssede overdrev og strandenge, stejle kystklinter, samt vandhuller. En 70 ha stor kystlagune udgør en væsentlig del af området, og vældprægede områder med varierende rigkær- og fattigkærvegetation findes langs den vestlige side.

Langs kysten findes strandvolde med sjældne planter. Kås Skov udgør en af Danmarks ældste og antagelig mest oprindelige skove, og den indeholder en række gammelskovsindikatorer, der vidner om lang skovkontinuitet og eksistens af naturskovslignende forhold over lang tid.

En mere detaljeret områdebeskrivelse findes i basisanalysen.

Natura 2000 - planens målsætninger og indsatsprogram er væsentlige elementer i beskyttelsen af disse og af en generel sikring og forbedring af områdets naturværdier.

Målsætning

- Kås Hoved i sin helhed fremstår som et sammenhængende, varieret naturområde med den dertil knyttede biodiversitet.
- Våd Hede, Surt overdrev og Riggær prioriteres højt.
- De forskellige naturtyper samt arternes levesteder skal bevæge sig mod tilstandsklasse I og II.

Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at gennemføre handleplanen, men de konkrete indsatser skal i videst muligt omfang gennemføres med frivillige aftaler med lodsejeren.

Der findes blandt andet en række tilskudsordninger, som kan søges gennem NaturErhvervstyrelsen.

Baggrund

Natura 2000 handleplanerne bygger på basisanalysen. Handleplanerne revideres hvert 6. år.

Naturstyrelsen (siden Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, nu Miljøstyrelsen) udarbejder Basisanalysen og Natura 2000 planen, herefter er det op til kommunerne at skrive Natura 2000 handleplanerne.

Basisanalyse → Natura 2000 plan → Natura 2000 Handleplan

Natura 2000 planen beskriver målene for det enkelte beskyttelsesområde og fastlægger de indsatser, der skal ske inden for planperioden 2016–2021.

Ud fra Natura 2000-planen har Skive Kommune udarbejdet kommunale handleplaner, som skal medvirke til at gennemføre Natura 2000-planen for de enkelte områder.

Skive Kommune er ansvarlig for de dele af Natura 2000 handleplanen, der vedrører kommunens geografiske område på land og kystnære områder. Undtaget herfra er skovbevoksede, fredskovspligtige arealer. Disse håndteres af Naturstyrelsen i Skovhandleplaner som revideres hvert 12. år, næste gang i 2021.

Basisanalyserne og Natura 2000-planerne kan læses på Naturstyrelsens [hjemmeside](#).

Den lovgivningsmæssige baggrund for handleplanerne findes i miljømålsloven (lovbekendtgørelse nr. 1251 af 29. september 2016 med senere ændringer), bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner (bekendtgørelse nr. 944 af 27. juni 2016) og bekendtgørelse om tilvejebringelse af Natura 2000-skovplanlægning (bekendtgørelse nr. 946 af 27. juni 2016).

Den kommunale handleplan skal ifølge lovgivningen indeholde:

- En prioritering af kommunalbestyrelsens forventede forvaltningsindsats i planperioden på baggrund af en opgørelse af behovet for konkrete forvaltningstiltag
- De forventede initiativer, som kommunalbestyrelsen vil tage for at gennemføre Natura 2000-planen, herunder en plan for interessentinddragelse.
- En oversigt over fordelingen af indsatsten mellem kommunale myndigheder, Miljø- og Fødevarerministeriet og offentlige lodsejere.
- En redegørelse for gennemførelsen af handleplanen for den forudgående 6 års periode, der gør det muligt at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-planen for den forudgående periode er gennemført.

Handleplanen skal være så konkret, at dens gennemførelse kan vurderes. Dog må handleplanen ikke foregribe det præcise indhold af de aftaler eller afgørelser, der træffes i forhold til den enkelte lodsejer i forbindelse med gennemførelsen af handleplanen.

De kommunale handleplaner skal i samspil med vandplanlægningen realisere Natura 2000-planen, for så vidt angår vandbehov for de naturtyper, som er direkte afhængige af et vandøkosystem. Natura 2000-planens mål om forbedret vandkvalitet i større søer, vandløb,

fjorde og kystvande realiseres gennem indsatsen i vandplanlægningen, og skal ikke indgå i de kommunale Natura 2000-handleplaner.

Den kommunale Natura 2000-handleplan er som udgangspunkt omfattet af krav om miljøvurdering i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer (lovbekendtgørelse nr. 1533 af 10. december 2015). For samtlige statslige Natura 2000-planer er der foretaget en strategisk miljøvurdering. Handleplanerne har et indhold, der ikke adskiller sig fra de oplysninger, som allerede er givet i de miljøvurderede Natura 2000-planer. Da handleplanen ikke sætter nye rammer for fremtidige anlægstilladelser eller yderligere vil kunne påvirke internationalt udpegede naturbeskyttelsesområder væsentligt, har Skive kommune truffet afgørelse om, at der ikke er behov for en fornyet miljøvurdering.

Redegørelse for gennemførelse af seneste handleplan

De kommunale handleplaner for første planperiode har været gældende siden udgangen af 2012. Lodsejeren har i den mellemliggende periode i samarbejde med Skive Kommune, arbejdet for at gennemføre den indsats, der blev beskrevet i Natura 2000-handleplanen for planperioden 2010-2015.

Kås Hoved ejes og drives af Kås Hovedgaard. Driften på de knap 400 ha er målrettet naturpleje, der kontinuertlig foregår på arealerne og sikrer at en stor del af området er i "god" og "høj" naturtilstand.

Tabel 1. Følgende projekter er finansieret via Skive Kommunes egne midler eller DUT-midler:

Skive Kommune	Indsats	Privatejet	Til opfyldelse af retningslinje*
	<i>Rydning af ørnebregne</i>	<i>~ 2,2 Ha</i>	<i>1.7</i>

* Se de generelle og områdespecifikke retningslinjer i den statslige Natura 2000-plan for perioden 2010-2015.

Der er ikke iværksat Life-projekter inden for Natura-2000 området.

En del af naturplejen på Kås Hoved er finansieret gennem MVJ- aftaler og tilskud gennem landdistrikts-midler. Det er ikke en indsats der er faciliteret af Skive Kommune, men en indsats lodsejeren selv driver.

Tabel 2. Følgende projekter er finansieret gennem landdistriktsmidler.

Skive Kommune	Indsats	Privatejet	Til opfyldelse af retningslinje*
	<i>Rydning af uønsket opvækst</i>	<i>~ 11 ha</i>	<i>1.3, 1.7</i>
	<i>Græsning eller høslæt</i>	<i>~171 ha</i>	<i>1.3</i>

* Se de generelle og områdespecifikke retningslinjer i den statslige Natura 2000-plan for perioden 2010-2015.

Tabel 3. Skive Kommune har generelt anvendt nedenstående tiltag for at facilitere indsatserne i kommunens Natura 2000 områder:

	Indsats
Skive Kommune	Annoncering vedr. støtteordning og tilbud om kommunal finansiering til udarbejdelse af ansøgninger om støtte under Natura 2000 støtteordningerne. Annoncering er sket på kommunens hjemmeside, i ugeavis samt i den lokale Landboforenings medlemsblad
	Skive Kommune har tilbudt og betalt for konsulentbistand til udarbejdelse af ansøgninger om støtte til forberedelse af afgræsning inden for natura 2000 områderne.

Behov for indsatser

Natura 2000-planen for Kås Hoved, beskriver de konkrete mål for indsatsen. Natura 2000 planen kan ses på Naturstyrelsens hjemmeside.

I og med at driften på Kås Hoved er naturpleje, er naturtilstanden på de lysåbne terrestriske naturtyper meget høj. Langt den overvejende del af området ligger i tilstandsklasse I og II og en mindre del ligger i tilstandsklasse III.

I indsatsprogrammet er ikke nævnt specifikke tiltag for Kås Hoved. Dette sammenholdt med at Naturtyperne i området er i god tilstandsklasse, bevirker at der ikke er behov for forvaltningstiltag i området. Dette betyder dog ikke, at al naturpleje skal ophøre og området overlades til sig selv.

Indsatsen for skovnaturtyper videreføres fra sidste planperiode da de vedtagende skovhandleplaner gælder i 12 år, dvs. perioden 2010-2021.

Indsatser fordelt på aktør

I Natura 2000-planens indsatsprogram er der retningslinjer, hvor der er behov for en nærmere afklaring af, hvem der følger op på retningslinjerne, Det drejer sig om følgende retningslinjer:

- Kommunen og offentlige lodsejere skal være særlig opmærksomme på arealer våd hede, surt overdrev og rigkær, som har en væsentlig forekomst i området (jf. områdets målsætning) og er i tilbagegang

Det kan både være handleplanmyndighederne og offentlige lodsejere, der skal følge op på disse retningslinjer.

Der er ikke offentlige lodsejere på Kås Hoved. Skive Kommune vil løbende følge naturplejen på Kås Hoved, for at følge om retningslinjen iagttages.

Prioritering af den forventede indsats

I og med at der ikke er nogen forventede indsatser der faciliteres af Skive Kommune og der heller ikke er nogle offentlig ejede arealer, er der heller ikke behov for at prioritere indsatsen.

Forventede initiativer og plan for interessentinddragelse

Det er Skive Kommunes hensigt at planlægge og udføre projekterne som vist i tabel 3, og i den forbindelse tager kommunerne en række initiativer for at inddrage lodsejere og andre interessenter i projekterne.

Tabel 3 viser kommunernes plan for interessentinddragelse, men der kan ske ændringer hvis det ønskes af lodsejerne, eller hvis andre forhold taler for det.

Tabel 3. Forventet plan for interessentinddragelse

Projekt navn	Initiativ	Tidsplan	Kommune
<i>Orientering af Grønne Råd om projektstatus</i>	<i>Kommunerne afholder møder 2-3 gange årligt</i>	<i>Ved opstart af planperioden og efterfølgende efter behov.</i>	<i>Skive</i>
<i>Personlig henvendelse til lodsejere</i>	<i>Personlig kontakt lodsejeren om muligheden for indsatser, støttet af enten Naturerhverv, Life-projekter eller af kommunen.</i>	<i>Hele planperioden</i>	<i>Skive</i>

Projekterne gennemføres ved frivillige aftaler, og derfor er det i mange tilfælde ikke på nuværende tidspunkt muligt at beskrive, hvornår projekterne gennemføres.

Bilag 1

Udpegningsgrundlag for Habitatområdet.

31 Kås Hoved

1166 Stor vandsalamander (*Triturus cristatus cristatus*)
1355 Odder (*Lutra lutra*)

1150 * Kystlaguner og strandsøer
1210 Enårig vegetation på stenede strandvolde
1220 Flerårig vegetation på stenede strande
1230 Klinter eller klipper ved kysten
1330 Strandenge

3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden
3160 Brunvandede søer og vandhuller
4010 Våde dværgbusksamfund med klokkelyng
4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)
6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)

6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
7140 Hængesæk og andre kærersamfund dannet flydende i vand

7220 * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
7230 Riggær
9190 Stilkegeskove og -krat på mager sur bund
91E0 * Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Bilag 2

Luftfoto med Natura 2000 afgrænsningen på Kås Hoved.